

narier udgøre $\frac{2}{3}$ af alle Dimittenderne. Men saa er der et Forhold, som jeg er nødt til at fremdrage. Det Forhold, jeg tænker paa, er det, at de private Seminarier i flere Aar have arbejdet under et stærkt økonomisk Tryk, og det har vel sagtens her og der bevirket, at nogle af disse unge Mænd og Kvinder, som have meldt sig til Optagelsesprøven, ere komne ind i første Klasse ved det paagældende Seminarium under Hensyn til, at hvis man afviste den og den osv., betød det et Tab for Seminariet. Det er tilgiveligt, at Seminariet kunde ræsonnere saaledes, og det er ganske sikkert, at det er sket baade her og der. Desuden er med Hensyn til Adgangsprøven det Forhold at iagttage, at naar alle 18 Seminarier have afholdt Adgangsprøve, ere næsten alle Aspiranterne blevne optagne. Men det er jo egentlig talt noget meget slemt. Naar en stor Brøkdel af disse, i hvert Fald henved 400 unge Mennesker, der hvert Aar optages, er aldeles umoden til at kunne drage Nytte af Seminariets Undervisning i første Klasse, idet de ikke have den Viden eller den Udvikling, som hører dertil, saa sker derved i Virkeligheden et Spild af Penge for de Forældre eller paarørende, som holde dem paa Seminariet, og et Spild af Tid for disse unge Mennesker; det var bedre for dem, om de var blevne afviste i Tide, og „i Tide“ betyder altsaa den Gang, Prøven foregik. Forholdet er endvidere det, at den Skæbne, disse unge Mænd og Kvinder have faaet, har gennemgaaende heller ikke været god. Naar de stedes til den afsluttende Prøve, gaar det dem gerne saaledes, at enten falde de, eller ogsaa faa de en meget slap Karakter (K. M. Klausen: De falde næsten aldrig). Ja, men enten det, eller ogsaa faa de en meget daarlig Karakter, som ikke kan føre dem frem ad den Bane, de ere komne ind paa.

Nu er der i det foreliggende Forslag en Paragraf, der gaar ud paa, at Adgangsprøven hvert Aar skal foregaa i København, Odense og Aarhus. Det er disse tre Steder, hvor Aspiranterne skulle indfinde sig for at blive eksaminerede og for de dygtiges Vedkommende optagne paa Seminariet, og dette er i Virkeligheden en efter min Opfattelse rigtig god Ordning. Saa kan der jo ikke være Tale om, at man af dette eller hint uvedkommende Hensyn optager disse unge Mennesker i første Klasse. Den beskikkede Kommission har jo ikke andet at gøre end at bedømme de Præstationer, de unge Mænd og Kvinder

forelægge for dem. Kommissionens Medlemmer kende dem ikke og ere ikke i nogen Grad interesserede, og det er saaledes, det skal være. Det, det kommer an paa, er, at Prøven bliver en virkelig Prøve, saaledes at Karaktererne blive Udtryk for, hvad hvert enkelt af disse unge Mennesker har præsteret. Naar saa denne Prøve er til Ende, faar hver af Aspiranterne, der bliver optagen eller anses for moden til at komme paa Seminariets første Klasse som Elev, et Bevis, og saa kan han gaa ud til Seminarierne og præsentere sin Person og sit Eksamensbevis, og saa bliver han optagen, for saa vidt der er Plads til ham.

Det foreliggende Forslag rører ikke ved Afgangseksamen, men der er dog alligevel Grund til at gøre et Par Bemærkninger ogsaa om den. Vi vide jo alle sammen, at Forholdet er dette, at det er Faglæreren paa vedkommende Seminarium, der skal eksaminere den unge Mand eller den unge Kvinde. Han har været Lærer for dem, han kender dem saa godt, og de kende ogsaa ham og hans Maade at stille Spørgsmaalene paa. Det er jo naturligvis en Lettelse for de unge Mennesker, det kan ikke nægtes, og det er i det hele en god Ordning i den Henseende. Men der er alligevel en Fare ved den, og den ligger deri, at baade Læreren og vedkommende Eksaminand og Seminariet have en fælles Interesse med Hensyn til Eksaminationens Resultat; de have den fælles Interesse, at Karakteren ikke bliver for lav. Det indeholder i Virkeligheden en Fare, i alt Fald kan det gøre det. For mit Vedkommende har jeg egentlig talt slet ikke noget at klage over i saa Henseende. Men i hvert Fald har jeg af andre Censorer hørt, at man her og der varetager Eksaminandens Interesse lidt for stærkt.

Og den Omstændighed, som jeg allerede tidligere har nævnt, at Seminarierne, mange af de private Seminarier i alt Fald, have virket under et stærkt økonomisk Tryk, kan ogsaa bevirke, at Uddannelsen ikke bliver saa god, som den burde være. Forholdet har jo undertiden været det, at et privat Seminarium har maattet afskedige en meget dygtig og øvet Lærer, fordi Seminariet ikke havde Raad til at give ham den Løn, som han med Rette kunde kræve. Og naar saa den Mand er kommen bort fra det private Seminarium, skal Pladsen besættes, men saa bliver den besat med en billigere Lærer, det vil med andre Ord sige en ringere Lærer. Det er ogsaa et Fingerpeg henimod, at vi maa se